

(Nº 14)

Balada.

I.

Primerença l'han casada
la probra de na Roser;
l'han maridada tan tendra
que... ¡ni may qu'ho haguessen fet!

Casada de quatre mesos,
jey, quí l'ha vista y la veu!...
Rojar de galdas, pansida;
llabis, esmortits y sechs;
brillantor d'ulls tantost morta,
y... fins blanca més d'un cabell!

Las noyas diuen: «¡Quin somni!»
«Malaguanyada!» 'ls donzells;
las velles: «Tan galan miona!»
«Tan escuterida!» 'ls vells.

De rahons se m'ongan tantas,
que no poden dirsen més.
Pel veynat molt se mormura
sobre si ell es o no es, ---
sobre si la mare-sogra, ---
sobre si 'ls parents y arents ---
La llengua de las comares
may tan poroya estigui.

« — ¡Per què ploras, perquè ploras,
esposa meua? ¡Què tens?

¡Què t'acora qu'apí t' llasas,
qu'apí'm dones tant turment?...

¡Els qui t' serveixen no t' plaurhen?

Mudat venràs lo servey.

¡No trobas bella esta casa?

Encara 'ns ne restan deu....

¡Què t' enuja, què t' enuja,
qui 'è tu t' mata y 'è mi ensemps?...

« — Marit, marit meu, la causa
no la vulgas sapiguer:
la ferida es massa fonda
per' alcanzarhi remey.

« — Mes... ¡quí t' ha fet tal ferida?
¡Què es estat?... Digamho prest;
qui tal ferida ha causada
avit ho dirà al infern.

« — No flectomis, mon marit!
« — Tendra esposa del cor meu!

« — Digne n' es el' altra companya
qui t'è, com tu, cor de mel! »

— Ah, sogra la mena sogra,
 qué té ma esposa'm direr:

enit grassada somniava,
 y estos mots li he ben entés.

— Mare menca, mare menca,
 ¡perqué tant de mal ni' heu fet?...»

Y la ma al cor s'estrenyia
 com si anenciássel volgués;

greus sanglots l'afegubaban,
 tenia 'ls ulls tots ardents;

per plorar fisalshi veya
 y ni un plo-rodia fer!...

Sogra, sogra, jivert digamne:
 la filla vostra qué 's té?»

— Mal que té es de bona cura:
 no li plangis afalechs.

— Es que quant més l'afalego,
 veig llanguir-la més y més;
 si vull besarla, s'esglaya,
 y es tota ella un tremoleig.

— Febras haurá arreplegadas:
 si à Deu plau, no serà res!»

IV.

La mare-sogra agonitzada,
a son costat té'l confès:
Tot hom dir que s'esvarieja;
Tot hom no dir ho que creu,
puix molts de la malaltia
la causa saben prou bé,
molts... qu' anaren al enterró,
vuyt jorns hà, de na Roser.

— "Ja't veig, ja't veig, filla mena!
Alli-en-llà... ¿no la oviren?
Encara va tota blanca
com va anar al casament!...
¿Me signas que vinga, filla?
No puch, no puch!... Tu ets al cel!
Al fadrí-èstern estimavas,
vaig maridant' ab l' hereu,
Roser, jo vaig ferte màrtir;
juntas Deu no 'ns pot voler!

— "Peradins ab tota l' ànima!
— "Ay!... estàs tirantunki fel!...
La cor m' ardentep... jo me moro!...
— "Apriciat d' ella; bon Deu!..."